

Ailelere Öneriler

- Çocuğunuzun diğerk çocuklar gibi sevgiye olduğı kadar denetlenmeye, disiplinli bir ilgiye, ana-babasınınca kabul edilmeye, kişisel bağımsızlığını kazanmaya ve sorumluluklar almaya gereksinimi olduğunu unutmayınız.
- Çocuk yetiştirilirken, nelerin verilip nelerin verilmemesi konusunda ana-baba arasında büyük görüş ayrılıklarının bulunmaması gerekmektedir.
- Çocuğın yetiştirilmesinde ana-baba birlikte çabalamak durumundadır. Sayıları, zamanı, sözcüklerin söylenişini v.b öğretirken, gerek evde gerekse çevrede ortak bir sorumluluk almaları önemlidir.
- Çocuğın okuma, müzik, şiir, düşüncelerini tartışma ve kendini ifade etme becerilerini geliştirme üzerinde önemle durulmalı, çocuğa bol bol kitaplar okunmalıdır, ilgi duyduğu okuldaki faaliyetleri yakından izlenmelidir.
- Özel yetenekli çocuklar cinsiyet, ölüm, hastalık, savaş, parasal konular gibi yetişkin sorunlarına yaşitlarından önce ilgi duyarlar ve duyarlıdır. Bu alanlardaki deneyimlerinin eksikliği sonucu, sorunları çözmede güçlüklerle karşılaşır, ana-babalar onlara bu alanlarda gerekli yardımları yapmalıdır.
- Çocuğın, sağlam bir öğrenme temeli kazanması için müzelere, tarihi yerlere, sanat galerilerine, v.b yerlere götürülmesi çeşitli kaynaklarca önerilmektedir.

- Ana-baba çocuğın sorularına “yeter artık” şeklinde cevap vermemelidir. Çocuğın tüm sorularına, elden geldiğince yanıt verilmelidir.
- Özel yetenekli çocuğın ilgi alanlarının çeşitliliği unutulmamalıdır. Ancak ilgisini belli bir konuda uzun süre yoğunlaştıramayabilir. Bu nedenle çocuğın ilgilerini destekleyerek, bir konuya daha uzun süre ayırmasını sağlamak, ana-babalara düşen bir görevdir.
- TV seyretmek, dergi okumak, oyun oynamak v.b etkinlikleri yapmak da onların hakkıdır. Ana-babalar çocuklarının tüm yaşantısını aşırı biçimde yönlendirmekten de kaçınmalıdır.
- Çocuğın hayalleri, varsa hayali arkadaşları, alışılmışın dışındaki düşünceleriyle doğrudan ya da dolaylı biçimde olumsuz tutum takınmaktan ve alay etmekten kaçınmalıdırlar.
- Çocuğın ilgi ve üstünlük gösterdiği dallarda, ana babalar yetersiz kaldıklarında, olanakları elverdiğince etkinliklere yönlendirmelidir.

Kaynakça: Metin, N. (1999). Üstün Yetenekli Çocuklar. Özaşama Matbaacılık, Ankara.
http://www.necatebaykoc.com.tr/data/dokumanlar/ustun_ve_ozel_yetenekliler.Pdf
<http://karabaglarram.meb.k12.tr/>

ÖZEL YETENEKLİ BİREYLER

0 3225159026

<http://kozanram.meb.k12.tr/>

Özel Eğitim
Hizmetleri Bölümü

Özel Yeteneklilik; bireyin, genetik özelliklerle var olan ve çevresel uyarılarla gelişen; fiziksel büyüme ve gelişim, hareket gelişimi, algı – dikkat kontrolü, analiz, sentez, problem çözme gibi bilişsel gelişim, dili anlama ve ifade etme yeteneği, sosyal, duygusal ve estetik gelişim alanlarının birinde ve/veya birkaçında ya da hepsinde çeşitli gözlem ve ölçme araçlarıyla uzman kişiler tarafından gözlenen ve/veya ölçülebilen, yaşlılarından ileri düzeyde olma durumudur.

Özel Yetenekli Bireylerin Özellikleri

- Bebeklikte olağan dışı ataklık
 - Uzun dikkat süresi, güçlü bellek
 - Geniş hayal ve imgeleme gücü
 - Uykuya daha az ihtiyaç duyma, enerjik olma
 - Gelişimsel dönüm noktalarına daha hızlı ilerleme
 - Keskin gözlem yapma, aşırı merak duyma
 - Erken ve olağanüstü dil gelişimi
 - Hızlı öğrenme yeteneği
 - Akıl yürütme ve problem çözme becerisi
 - Mükemmeliyetçilik
 - Sayılar, bulmacalar ve yap-bozlar ile oyun becerisini geliştirme
 - Kitaplara aşırı ilgi duyma
 - Soru sorma, ilgi alanının geniş olması
 - Gelişmiş mizah duygusu
 - Eleştirel düşünebilme
 - İcatlar yapabilme, yaratıcılık
 - Aynı anda birkaç işi yapabilme, yoğunlaşabilme
- Bir çocuğun özel yetenekli olarak görülmesi için yukarıda adı geçen bütün özelliklere sahip olması gerekmektedir.

Özel yetenekli bir çocukta öne çıkan bir özellik, bir başka özel çocukta hiç görülmeyebilir. Dolayısıyla bireysel farklılıkların olabileceği dikkate alınmalıdır.

Özel Yetenekli Bireylerin Tanınması

Özel yetenekli olduğu düşünülen, Bilim ve Sanat Merkezlerinden eğitim almaları amacıyla aday gösterilen öğrenciler için süreç Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün yayınladığı tanılama kılavuzu takvimi doğrultusunda iki aşamada gerçekleştirilir.

- 1) Sınıf öğretmenleri tarafından aday gösterilen öğrencilerin grup tarama sınavına girmesi,
- 2) Grup tarama sınavı sonuçlarına göre belirlenen öğrencilerin yetenek alanlarına göre (resim, müzik ve genel zihinsel yetenek) bireysel değerlendirmeye alınmasıdır.

Tanılama ve değerlendirme süreci sonunda açıklanan kayıt hakkı kazanan öğrencilerin Bilim ve Sanat Merkezi Kayıt bölgesindeki BİLSEM'e tanılama kılavuzunda açıklanan takvim doğrultusunda kayıt işlemleri velileri tarafından gerçekleştirilir.

Genel zihinsel yetenek alanında Bakanlıkça belirlenen tanılama yaşı veya sınıf seviyesi dışında aday gösterilen öğrenciler, rehberlik ve araştırma merkezlerince özel yetenekli olarak tanılananlar özel eğitim hizmetleri kurulu kararı ile örgün eğitim gördükleri okullarında destek eğitim odası hizmetinden faydalanır.

Öğretmenlere Öneriler

- Yeteneklerinin farkında olmasını sağlamalıdır.
- Daha zor sorular sormalı, öğrencinin yeni düşünceler ve kavramlara ilişkin yeni uygulamalar geliştirmesini isteyerek düşüncelerine esneklik kazandırmalıdır.
- Sınıf çalışmalarına ilişkin araştırma ve inceleme ödevleri vermelidir.
- Muhakeme yetenekleri normal çocuklardan daha üstündür. Düşünceler arasındaki ilişkileri kolaylıkla görüp kavradıklarından sınıfta bu yeteneklerinin gelişimine fırsat verilmelidir.

- Geniş bir kelime hazinesine olduklarından sınıf içi çalışmalarda bu özelliğin göz önünde tutulması gerekir.
- İlgilendikleri konularda proje geliştirmelerine fırsat tanınması, bu projeyi sınıf arkadaşlarıyla paylaşmalarına imkân sağlanmalıdır.
- Özel ilgileri olduğundan, grupla olduğu kadar, bireysel çalışmalara da önem verilmelidir.
- Sınıf içi etkinliklerde, kitaba bağlı bilgilerden çok gözlem, deney ve araştırmalara yer verilmelidir.
- Kulüp başkanı olmalarına, etkinlikleri planlamalarına, oyunları yönlendirmelerine fırsat tanınmalıdır.
- Öğrenme yetenekleri yaşlılarına göre daha üstün olduğundan, öğretim programı zenginleştirilerek farklılaştırılmalıdır.